

صور تجلسه

تاریخ: ۹۷/۰۱/۲۹
کارگروه ملی کاهش آلودگی هوای کلانشهرها
صفحه ۱ از ۳

مکان: سازمان حفاظت محیط زیست

موضوع جلسه: بیست و هفتمین جلسه کارگروه ملی کاهش آلودگی هوای کلانشهرها
حاضرین - اعضای کارگروه:

نام و نام خانوادگی	سمت	نام و نام خانوادگی	سمت	نام و نام خانوادگی	سمت
مسعود تجربیشی	معاون سازمان / سازمان حفاظت محیط زیست	بهرام طاهری	وزارت نیرو مشاور HSE سازمان حفاظت محیط زیست	وحید حسینی	دبیر / کارگروه ملی کاهش آلودگی هوا
امیرحسین قناتی	مدیرکل / وزارت صمت	صدرا بمانا	سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای	مهدی نیکدار	وزارت راه و شهرسازی ستاد مدیریت حمل و نقل سوخت
محمدعلی زارع	پلیس راهور ناجا	سید محمدمهدی میرزایی	مدیرکل / وزارت راه و شهرسازی	امیرحسین جعفری ورامینی	مرکز محیط زیست شهرداری
مژگان صادقی	وزارت راه و شهرسازی	محمد مظهری	سازمان حفاظت محیط زیست	سارا لطیفی	کارشناس / دبیرخانه کارگروه ملی کاهش آلودگی هوا
محمدعلی زارع	پلیس راهور ناجا	سید محمدمهدی میرزایی	مدیرکل / وزارت راه و شهرسازی	سجاد وحدت	سازمان حفاظت محیط زیست
مژگان صادقی	وزارت راه و شهرسازی	محمد مظهری	سازمان حفاظت محیط زیست	سارا لطیفی	کارشناس / دبیرخانه کارگروه ملی کاهش آلودگی هوا
مهدی نیکدار	وزارت راه و شهرسازی ستاد مدیریت حمل و نقل سوخت	امیرحسین جعفری ورامینی	مرکز محیط زیست شهرداری	سجاد وحدت	سازمان حفاظت محیط زیست
امیرحسین قناتی	مدیرکل / وزارت صمت	صدرا بمانا	سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای	مهدی نیکدار	وزارت راه و شهرسازی ستاد مدیریت حمل و نقل سوخت
محمدعلی زارع	پلیس راهور ناجا	سید محمدمهدی میرزایی	مدیرکل / وزارت راه و شهرسازی	وحید حسینی	دبیر / کارگروه ملی کاهش آلودگی هوا
مژگان صادقی	وزارت راه و شهرسازی	محمد مظهری	سازمان حفاظت محیط زیست	سارا لطیفی	کارشناس / دبیرخانه کارگروه ملی کاهش آلودگی هوا
مهدی نیکدار	وزارت راه و شهرسازی ستاد مدیریت حمل و نقل سوخت	امیرحسین جعفری ورامینی	مرکز محیط زیست شهرداری	سجاد وحدت	سازمان حفاظت محیط زیست
امیرحسین قناتی	مدیرکل / وزارت صمت	صدرا بمانا	سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای	مهدی نیکدار	وزارت راه و شهرسازی ستاد مدیریت حمل و نقل سوخت

*اعضای غایب: نمایندگان معرفی شده وزارت نفت، وزارت کشور و شهرداری تهران

خلاصه جلسه:

در ابتدای جلسه دکتر حسینی توضیحاتی را در خصوص اقدامات و پیگیری‌های کمیته‌های تخصصی، جهت اجرای مصوبات جلسه پیشین کارگروه ملی کاهش آلودگی هوا براساس سرفصل موضوعی بشرح ذیل ارائه نمودند:

بخش اول: کیفیت سوخت دیزل: با توجه به عدم امکان پوشش کلیه جایگاه‌های سطح کشور به سوخت نفت-گاز یورو ۴، می‌بایست مدیریت توزیع با همکاری وزارت راه و وزارت نفت در محورهای مواصلاتی پرتردد متمرکز شود. در این خصوص طبق اعلام نماینده وزارت راه (آقای بمانا)، از فهرست جایگاه‌های دارای قابلیت توزیع نفت-گاز یورو ۴، تعداد ۲۲۶ جایگاه در جاده‌ها و ۲۱۹ جایگاه درون شهری شناسایی شده‌اند که در صورت تأمین سوخت دیزل یورو ۴ برای ۲۲۶ جایگاه برون شهری، ضرورت-های اولیه مدنظر سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای جهت استفاده ناوگان حمل بار و مسافر در جاده‌ها پوشش داده می‌شود. البته این تعداد می‌بایست به مرور افزایش یافته و نهایتاً با تکمیل ظرفیت تولید داخل و واردات مورد نیاز، مشکل تولید و توزیع سوخت دیزل یورو ۴ به طور کامل رفع شود. فهرست مذکور برای شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ارسال شده و می‌بایست تحت بررسی قرار گیرد. لازم بذکر است در صورت عدم مدیریت توزیع و تولید سوخت نفت گاز یورو ۴، اجرای طرح اعلامی توسط رئیس جمهور محترم جهت نوسازی ۲۰۲ هزار دستگاه کامیون نیز با مشکل جدی مواجه خواهد شد. بنابر اعلام آقای قناتی نمایندگان تولیدکنندگان بین المللی وسایل نقلیه سنگین نیز بعلت مشکلات سوخت فعلی دیزل تمایلی به همکاری فنی و گارانتی محصولات خود ندارند. همچنین بمنظور پایش مداوم سوخت، تفاهم نامه‌ای فیما بین شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی و سازمان حفاظت محیط زیست منعقد خواهد شد و آنالیز سوخت جایگاه‌های ارائه دهنده سوخت یورو ۴، توسط کنسرسیون دانشگاه‌های برتر انجام می‌گیرد.

بخش دوم: فیلتر دوده دیزل: وزارت کشور بابت ارائه راهکار و برنامه مدون درخصوص تجهیز ناوگان اتوبوس‌های حمل و نقل شهری به فیلتر دوده و تأمین مالی آن (مصوبه جلسه ۲۶ کارگروه ملی) تاکنون اقدامی صورت نداده است و نماینده مرتبط با این موضوع نیز در جلسه فعلی حضور نیافته است. گواهینامه‌های استانداردهای آلاینده‌های خودرویی با جزئیات فنی بیشتر مانند فیلتر دوده وسیله نقلیه به پلیس راهور ارسال خواهد شد.

بخش سوم: موتورسیکلت برقی: طی کمیته‌های تخصصی برگزار شده در این خصوص، نماینده وزارت صمت علی‌رغم برگزاری جلسات متعدد تمایلی به همکاری در خصوص ارائه برنامه جامع بمنظور توسعه موتورسیکلت برقی نشان نداد. لذا در خصوص اجرای مصوبات و تکلیف قانونی این وزارتخانه تاکنون اقدام موثری صورت نگرفته است. بنابر اظهارات آقای قناتی نماینده وزارت صمت، این وزارتخانه در خصوص تأمین حداقل ۵ درصد ظرفیت سالانه تولید موتورسیکلت کشور بصورت برقی اعلام آمادگی می‌نماید. در خصوص طرح اعلامی وزارت صمت به رئیس جمهور محترم طی نامه ۶۰/۲۵۹۵۸۷ مورخ ۹۶/۱۱/۲۳ در خصوص تولید موتورسیکلت برقی با محوریت نوسازی موتورسیکلت‌های فرسوده بصورت برقی، اجرای طرح سوآپ باتری با تأمین هزینه باتری توسط دولت و تولید سه الی چهار مدل مشخص و مطابق با شرایط اقلیمی نقاط مختلف کشور جهت مدیریت توزیع باتری می‌باشد. در این خصوص تولید بدنه و چارچوب موتورسیکلت در اولویت نخست و تولید و پکینگ باتری در اولویت بعدی قرار دارد. این طرح تقابلی با تخصیص ۵ درصد از تیراژ سالیانه به موتورسیکلت برقی ندارد.

در ادامه آقای قناتی انتقاداتی نسبت به پیش نویس آیین نامه ماده ۲ قانون هوای پاک در خصوص الزام اسقاط موتورسیکلت بنزینی با شرح "پلاک‌گذاری موتورسیکلت بنزینی منوط به اسقاط یک دستگاه موتورسیکلت هم توان است. موتورسیکلت‌های برقی از شرط اسقاط معاف هستند." ارائه نمودند. ایشان پیشنهاد دادند بجای بند مذکور

صور تجلسه

تاریخ: ۹۷/۰۱/۲۹
کارگروه ملی کاهش آلودگی هوای کلانشهرها
صفحه ۲ از ۳

هریک از تأمین کنندگان در صورت تأمین ۲۰ درصد ظرفیت خود بصورت برقی، از اسقاط موتورسیکلت بنزینی معاف شوند و در غیر این صورت ملزم به اسقاط ناوگان فرسوده طبق نسبت فوق باشند. در این خصوص دکتر حسینی تأکید نمودند پیشنهاد تولید حداقل ۱۰ درصد تیراژ سالیانه موتورسیکلتها بصورت برقی به هیئت دولت ارسال شده است. همچنین با توجه به نتایج جلسات کمیته تخصصی و ناتوانی وزارت صمت در تهیه و تدوین پیش نویس برنامه اجرایی، پیشنهاد بکارگیری مشاور بمنظور تدوین طرح توسعه موتورسیکلت را ارائه نمودند که این موضوع با موافقت ریاست محترم جلسه و نماینده وزارت صمت روبرو شد. در ادامه آقای میرزایی نماینده وزارت راه در خصوص موتورسیکلت های توقیفی انبار شده در پارکینگ های مربوطه در خصوص بازگشت این موتورسیکلت ها - که اغلب فرسوده و کاربراتور می باشند- به چرخه کاربری هشدار داده و پیشنهاد اسقاط این موتورسیکلت ها را ارائه نمودند. طبق اعلام سرهنگ زارع موتورسیکلت های بالای سن ۸ سال (فرسوده) و کاربراتور می به علت ممنوعیت قانونی پلاک گذاری نخواهند شد. همچنین جهت پیشگیری از بروز مشکلات تجمیع موتورسیکلت های توقیفی و عدم مراجعه مالک (بدلیل فرسودگی موتور و جرایم بالا)؛ طبق بخشنامه صادره راهور ناجا، از این پس کلیه جرائم راهنمایی و رانندگی خودروها و موتورسیکلت ها به کد ملی مالک ارجاع و در پرونده تخلفات ثبت می شود. لذا مالک تا عدم تسویه خلافی و جرائم امکان پلاک گذاری وسیله نقلیه جدید را نخواهد داشت. بمنظور حل معضل موتورسیکلت های انبارش شده فعلی مقرر شد، ستاد مدیریت حمل و نقل سوخت طرح پیشنهادی خود جهت اسقاط موتورسیکلت های توقیفی را ارائه نمایند.

در ادامه مباحث مطابق دستور جلسه بشرح ذیل صورت گرفت:

بخش چهارم: نوسازی ناوگان فرسوده حمل و نقل عمومی درون شهری کلان شهرها: در خصوص اجرای مصوبه نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی پیرو بند ۵ مصوبه هیأت محترم وزیران بتاريخ ۱۳۹۵/۰۴/۰۲ و با توجه به عدم حضور نمایندگان معرفی شده وزارت کشور، بنابر اظهار نظر نمایندگان وزارت صمت و وزارت راه، مصوبه مذکور بعلت عدم پذیرش تضامین شهرداری ها توسط بانک های عامل و تأمین نقدینگی؛ علی رغم برگزاری جلسات متعدد در کمیسیون زیربنایی دولت تاکنون پیشرفتی نداشته است.

آقای نیکدار به عنوان نماینده ستاد مدیریت حمل و نقل سوخت آمار اسقاط خودروهای فرسوده در سال های ۹۵ و ۹۶ را بشرح ذیل اعلام نمودند. در سال ۹۵ مجموعاً ۱۷۲ هزار دستگاه و در سال ۹۶ مجموعاً ۲۰۰ هزار دستگاه اسقاط شده اند. بنابر توضیحات ایشان، فرآیند اسقاط خودرو بسیار وابسته به واردات خودرو میباشد و با توقف ثبت سفارش این فرآیند دچار مشکل می شود. از طرفی با افزایش واردات و تعداد خودروهای اسقاط شده، ارزش گواهی اسقاط در بازار کاهش یافته و انگیزه مالکان خودرو در این خصوص کاهش می یابد. بنابر اعلام انجمن واردکنندگان در سال پیش رو توان واردات بیش از ۵۵ هزار دستگاه موجود نمی باشد. لذا این موارد در فرآیند نوسازی و اسقاط خودروها می بایست مورد توجه قرار گیرد.

جدول: آمار اسقاط وسایل نقلیه فرسوده

نوع خودرو	سال ۱۳۹۶	سال ۱۳۹۵
سواری	۵۱٪	۴۸٪
تاکسی	۱۲٪	۲۸٪
وانت	۳۰٪	۱۵٪
خودرو سنگین	۷٪	۹٪

در ادامه طبق دستور جلسه مصوبات دولت در خصوص نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی شامل بند ۵ تصویب نامه در خصوص تشکیل کارگروهی بر اجرای برنامه جامع کاهش آلودگی هوای کلانشهرها - ۹۵/۰۴/۰۲ و بند ۷-۲ تصویب نامه الزام دستگاه های اجرایی برای مقابله مؤثر با آلودگی هوا - ۹۳/۰۲/۱۰ مطرح شدند. با توجه به عدم پیشرفت و اجرای مصوبات فوق که اغلب بدلیل عدم تأمین اعتبار توسط بانک ها می باشد؛ مقرر شد موارد طی مکاتباتی به استحضار ریاست سازمان حفاظت محیط زیست جهت اطلاع رسانی به معاون اول رییس جمهور ارائه شود.

در ادامه آقای طاهری مشاور دکتر کلانتری در نظام مدیریت یکپارچه سلامت، ایمنی و محیط زیست یکی از دلایل عدم موفقیت طرح نوسازی را اتصال آن به بودجه عمومی و منابع بانکی دانستند. همچنین امکان تأمین نقدینگی با استفاده از مصوبه شورای اقتصاد در خصوص ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید را با عنایت به عدم امکان فروش نفت بیش از سقف تولید نفت اپک، بعید دانستند. ایشان جهت حل موضوع، اعطای نقدینگی به بانک ها و یا استفاده از منابع صندوق توسعه ملی را توصیه نمودند. آقای بمانا نیز دو مانع اساسی اجرای مصوبه مورخ ۹۵/۰۴/۰۲ را الزام خودروسازان به ارائه تخفیف ده درصدی و اتکا به منابع بانکی دانستند. در این خصوص استفاده از کمک های نقدی صندوق توسعه ملی جهت جبران سود بانکی و اعطای وام کم بهره به شرکت های خصوصی اتوبوسرانی کلانشهرها را پیشنهاد دادند. مقرر شد کمیته تخصصی نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی با حضور نمایندگان وزارت صمت، وزارت راه، وزارت نفت، ستاد مدیریت حمل و نقل سوخت و وزارت کشور جهت تهیه بسته پیشنهادی سیاست گذاری تشکیل جلسه داده و نتایج مربوطه را در جلسه آتی کارگروه ارائه نمایند.

بخش پنجم: تعویض کاتالیزگر (کاتالیست) خودروهای عمومی درون شهری: در خصوص تعویض کاتالیست خودروهای عمومی درون شهری طبق بند ۱-۲ تصویب نامه الزام دستگاه های اجرایی برای مقابله مؤثر با آلودگی هوا - ۹۳/۰۲/۱۰، وزارت کشور از طریق شهرداری ها می بایست در این خصوص اقدام نماید. این درحالیست که طبق اعلام دکتر حسینی از بودجه شهرداری تهران در سال ۹۳ تنها ۶،۸۰۰ کاتالیست تاکسی های شهر تهران تعویض شده است. در این خصوص مقرر شد

صور تجلسه

تاریخ: ۹۷/۰۱/۲۹
کارگروه ملی کاهش آلودگی هوای کلانشهرها
صفحه ۳ از ۳

موارد به ریاست محترم سازمان کتباً اعلام شود.

بخش نهم: تجهیز خودروهای عمومی درون شهری به صافی (فیلتر) ذرات: پیرو بند ۳-۲ مصوبه هیأت محترم وزیران "الزام دستگاه های اجرایی برای مقابله موثر با آلودگی هوا" ۹۳/۰۲/۱۰، وزارت کشور می بایست از طریق شهرداری ها طی مدت ۲۴ ماه اقدام نماید. این در حالیست که تنها در اتوبوسرانی تهران ۵۰ دستگاه اتوبوس به ترافیت تجهیز شده اند. در این خصوص مقرر شد با تشکیل کمیته تخصصی بسته سیاست گذاری قابل اجرا با حضور نمایندگان وزارت صمت، وزارت راه و وزارت کشور، تهیه و تدوین شود.
همچنین با توجه به پیشنهاد نماینده وزارت راه، طرح دوگانه سوز نمودن خودروهای سنگین در کمیته تخصصی فیلتر دوده ارائه و بررسی شود.

شرح اقدامات و مصوبات

ردیف	بخش	شرح اقدام	مسئول اقدام	موعد
۱	دبیرخانه	اعلام عدم حضور نمایندگان معرفی شده وزارت نفت و وزارت کشور (علی رغم ارسال دستور جلسه کارگروه پیش از برگزاری جلسه) به وزرای مربوطه	دبیرخانه کارگروه	در اسرع وقت
۲		ارائه گزارش جلسه ۲۷ام کارگروه ملی کاهش آلودگی هوای کلانشهرها در کانال ارتباطی و رسانه ای نمودن موضوع	دبیرخانه کارگروه	در اسرع وقت
۳	بخش اول: کیفیت سوخت دیزل	بررسی و اعلام نظر در خصوص فهرست ۲۲۶ جایگاه های مورد درخواست سازمان راهداری جهت تأمین سوخت نفت گاز یورو ۴	شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی	در اسرع وقت
۴		ارائه زمانبندی در خصوص اجرای توزیع سوخت دیزل یورو ۴، اطلاع رسانی مکتوب و نرم افزاری و ایجاد محدودیت استفاده از سوخت غیر یورو ۴ برای دارندگان کارت سوخت ناوگان دارای استاندارد یورو ۴ و بالاتر	شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی	در اسرع وقت
۵	بخش دوم: فیلتر دوده دیزل	تهیه و تدوین بسته سیاست گذاری قابل اجرا جهت تجهیز ناوگان عمومی خودروهای درون شهری به فیلتر ذرات طی کمیته تخصصی با حضور وزارت صمت، وزارت راه و وزارت کشور	اعضای کمیته تخصصی	در اسرع وقت
۶		طرح دوگانه سوز نمودن خودروهای سنگین در کمیته تخصصی فیلتر دوده	دبیرخانه کارگروه	جلسه کارگروه آتی
۷		مکاتبه در خصوص عدم اجرای مصوبات و تخصیص بودجه به تجهیز ناوگان دیزلی به فیلتر ذرات در سال ۹۷	دبیرخانه کارگروه	در اسرع وقت
۸	بخش سوم: توسعه موتورسیکلت برقی	بکارگیری مشاور بمنظور تدوین طرح توسعه موتورسیکلت با محوریت کمیته تخصصی موتورسیکلت برقی	دبیرخانه کارگروه	در اسرع وقت
۹		ارائه طرح جهت اسقاط موتورسیکلت های توقیفی با لحاظ روال قانونی	ستاد مدیریت حمل و نقل سوخت	جلسه کارگروه آتی
۱۰	بخش چهارم: نوسازی ناوگان	اطلاع رسانی عدم اجرای مصوبه مورخ ۱۳۹۵/۰۴/۰۲ هیأت وزیران جهت نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی کلانشهرها به ریاست سازمان	دبیرخانه کارگروه	در اسرع وقت
۱۱		تهیه و تدوین بسته پیشنهادی سیاست گذاری جهت اجرای نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی طی کمیته تخصصی مربوطه با حضور وزارت صمت، وزارت راه، وزارت کشور، وزارت نفت و ستاد مدیریت حمل و نقل سوخت	اعضای کمیته تخصصی	در اسرع وقت
۱۲	بخش پنجم: تعویض کاتالیست	اطلاع رسانی عدم اجرای مصوبه مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۱۰ هیأت وزیران جهت تعویض کاتالیست خودروهای عمومی به ریاست سازمان	دبیرخانه کارگروه	در اسرع وقت